

Dünya Maden Haberleri

AFRİKA:

Krom cevheri istihsali azalır

Krom cevheri istihsal eden memleketler arasında 1937 senesinde ilk sırada gelen Cenubî Rodezyanın kromit istihsali gittikçe azalmaktadır. 1937 yılında 303.817 şort ton krom cevheri yerine 1938 de 205.052 ton ve 1939 da 153.314 şort ton kromit istihsal edilmiştir.

Cenubî Afrika İttihadının krom cevheri madenleri faaliyetinde de bir gerileme şayanı dikkattir. 1937 senesinde 186.379 şort tonu bulan krom cevheri istihsalâtı 1938 de 128.899 tona düşmüştür.

1940 yılının ilk 6 ayında 91.258 şort tonu bulan C. Afrika İttihadının krom cevheri istihsalâtı 1941 yılının aynı devresinde yeni bir tenakus kaydederek 72,406 şort tona inmiştir.

ALMANYA:

Gençlerin madencilğe celbi

20-10-1941 tarih ve 30 sayılı Devlet iş dergisinde intişar eden genç madenci neslinin ücretlerine ait emirname, memleket endüstrisinin bu branşına gençleri celbetmek meselesini ele almaktadır. Tahsil müdeti zarfında öğrencilere yapılacak maddî yardım diğer branşlara nazaran oldukça yüksek tutulmuştur. Ruhr, Saar, ve Saksonya mıntakalarındaki madenlerde çiraklık yapan gençlere ilk sene ayda 60 rayşmark ve 16 yaşını dolduranlara da 125 rayşmark ücret verilecektir. Yukarı ve aşağı Silezya, Aachen taşkömür, liğnit, demir, potas ve tuz madenlerinde çalışan

14 ilâ 16 yaş arasındaki öğrencilere de her ay 54 ilâ 111 rayşmark tediye olunacaktır.

Madencilerin işlerinin daha iyi temin edilmesi sayesinde yeni unsurların" madenciliği intisabı teşvik edilmiş olacaktır

Sentetik petrol

Amerika Birleşik Devletlerinden bildirildiğine göre, Almanya, her yıl 3 milyon tondan fazla sun'i petrol istihsal etmektedir. 1939 haziranından itibaren tayyare benzininde kurşun tetraetil ve alkol kullanılması mecburî tutulmuştur. Kurşun tetraetli ve sentetik lâstik imalinde kullanılan sodyumun istihlâkini arttırmıştır.

Yeni maden müdürlükleri

Polonyanın yeraltı servetlerinin işletilmesini temin maksadiyle buralardaki madenlerin kontrolü için 3 mıntakada maadin müdürlükleri ihdas edilmiştir.. 22.9.41 tarihli bir emirnameye göre tesis olunan Limburg maadin müdürlüğü Limburg, Drohobic ve Stanislau eyaletlerine şamil-dir ve Polonyanın maden yataklarınca en zengin bir mıntakayı idare eder.

Bu mıntakanın şimalisarki Karpat dağları mebzul miktarda petrol kaynakları ile tabîi balmumu, kaya tuzu, ve pota's zuhuruna maliktir. Aynı zamanda birkaç liğnit ve fosförit zuhuratı da mevcuttur.

AMERİKA B. D - i:

Sert çelik imalinde yeni bir usul

General Elektrik Korporasyonu % 18 krom ve %8 nikeli havi sert çeliğin yeni bir vakum usulü sayesinde daha elverişli bir tarzda imali imkânını keşfetmiştir.

Şimdiye kadar tatbik olunan ve elektrik fırınlarında imal edilen sert çeliğe kömür, azot, ve saire gibi ecnebi mevadin katılmasının önüne geçilmesini temin eden vakum, usulü sayesinde elde edilen çelik daha fazla mıknaş ve sağlamdır.

Alüminyum istihsalinde yeni bir usul

Amerika B. D-i boksit madenlerinin mecmu ihtiyatı 11 milyon tonu aşamadığı halde memleketin senevi boksit ihtiyacı 3.143.000 tonu tutmaktadır. Tayyare imaline hız verilmesi ile alüminyum sarfiyatı da arttığından halihazır vaziyette boksit yataklarının 3-4 sene zarfında tükenmesi tehlikesi mevcuttur. Bundan dolayı Columbia Üniversitesi profesörlerinden B. Hixson alüminyum istihsali için yeni bir usul icad ve teklif etmiştir.

Bu usule göre elektrolitik metodla silisi bol killerden alüminyum kolayca elde edilebilmektedir. Elektrolitik usulde kullanılan kimyevî maddeler diğer endüstri branşlarında talî madde olarak istihsal edildiğinden mevzuubahis killerden alüminyum istihsali nisbeten ucuza mal olunacaktır.

Cıva istihsal ve ithalâtı

39.6.1941 tarihinde nihayet bulan 1940/41 malî senesi zarfında Amerika B. Dri cem'an 61.600 şişe cıva istihsal etmiştir. En yüksek istihsal senesi olan 1917 ye nazaran bu miktar aşağı yukarı % 90 nisbetinde bir tezayüt kaydetmiştir.

Aynı zamanda millî müdafaa ihtiyatını takviye maksadiyle Washington hükümeti 1941 senesi ortalarından itibaren her ay vasati olarak 2.000 şişe cıva Meksikadan ithal etmektedir.

ARJANTİN:

Sulp ve mayi mahrukat kıtlığı

Arjantin taşkömür ve kok stoklan son

7-8 ay zarfında 1.202.077 tondan 897.248 tona inmiştir, İngiltereden gelen taşkömür miktarı gün geçtikçe azalmaktadır. Amerika B. D-i ise siparişleri vaktinde ifa etmemektedir.

Petrol müştakları stoku ikincikânun sonundan ağustos nihayetine kadar %16 nisbetinde bir tenakus kaydetmiştir. Memleketin mahrukat istihsalâtı ihtiyacın ancak % 55-60 mı temine kâfi gelmektedir. Arjantinin senevi taşkömür ve kok sarfiyatı 2,8 milyon tonu tutmaktadır. Bu miktardan % 30 u endüstri, % 22 si demiryolları ve % 15 i elektrik santrallerinde sarf edilmektedir. ithalâtın güçleşmesi karşısında Arjantin hükümeti sulp ve mayi mahrukatında yeni tasarruf çarelerini aramak mecburiyetindedir.

BELÇİKA:

Metallerin toplatılması

Belçika millî müdafaası nezareti hususî eşhas ve müesseselerde mevcut bütün metallerin hükümet makamlarına muayyen bir fiyat mukabilinde teslimini emir etmiştir. Hariçten ithalâtın sekteye uğraması karşısında bütün memlekette metal hurda ve eşyanın toplatılmasına lüzum görülmüştür. Bu emirnameye göre, kalya, bakır, çinko, kurşun, nikel ve bunların halitalarından mamul eşya makbuz mukabilinde teslim olunacaktır. Tarihî kıymeti olan eşya ile en mübrem takımlar teslim edilmeyecektir. Her aile veya müessese tarafından teslim olunacak eşya varidatın yükseldiği veya çalıştırılan işçi sayısına göre tanzim olunacak ve makbuzlar vergiye mahsup edilecektir.

BREZİLYA:

Ağır sanayiın millileştirilmesi

Millî demir ve çelik endüstrisinin tesisi

plân komisyonu tarafından hazırlanmış ve Devlet Reisinin tasvibine arz olunmuştur. Bu plâna göre Volta Redonda da sehv 300.000 ton kapasiteli yeni bir demir ve çelik fabrikası tesis olunacaktır. Memleketin ağır endüstrisini tevsî işinde büyük önemi olan bu fabrikanın işletilmesi ile Brezilyanın yıllık demir istihsalâtı 600.000 tona çıkacaktır.

Halihazırda mevcut demir izabehanelerinin senevi kapasitesi 250.000 ton tahmin edilmektedir. Dahilî ihtiyacın gittikçe artması karşısında yeni fabrikaların tesisine lüzum görülmüştür. Fabrikaların tesisi ile her sene dahilî piyasaya 90.000 ton ray ve travers, 25.000 ton profil demiri, 50.000 ton çubuk, 60.000 ton saç imrarına imkân hasıl olacaktır. Fabrika tesisatı için 250 milyon milreys hükümetçe temin olunacak ve sermayenin diğer kısmı millî şirketlerden toplanacaktır. Makina ve tesisatın temini için Amerika B. D-i ile müzakerelere girişilmiştir.

BULGARİSTAN:

Metal sarfiyatının kontrolü

27.9.1941 gün ve 215 sayılı resmî gazete-de intişar eden bir emirnameye göre Bulgaristan hudutları dahilinde bulunan her nevi demir, çelik, çinko, teneke, kurşun, alüminyum, piring; bakır ve kalay stokları ile bu metallerin satışı hükümet kontrolüne tâbi tutulmuştur. Mevzuubahs tarihten itibaren bütün müstahsil ve toptancılar her ayın sonunda ellerinde mevcut stokları ile bir ay zarfında gerek işlenmiş, gerekse işlenmemiş halde alman ve satılan ismi geçen metaller hakkında Ticaret ve Sanat nazırlığına mufassal malûmat vermekle mükellef tutulmuşlardır.

Maden kömürü sarfiyatının tahdidi

İşe Yüksek Komiserliğinin 29.10.1941 tarih ve 241 sayılı resmî gazetesinde inti-

şar etmiş bulunan bir emirnamesine göre her aileye ayda ancak, bir ton, maden kömürü satılacaktır. Briket, satışı ise ayda 100 kg. ı aşmıyacaktır.

Hususî hastahaneler ise, her hasta başına ayda ancak 250 kg. kömür veya briket satın alabileceklerdir. Otel, han, ve kooperatifler mahallî işe daireleri tarafından verilen vesika mukabilinde mahrukat tedarik edeceklerdir.

Bu emirnameye aykırı hareket eden kömür tüccarlarına 6 ay zarfında madenlerce hiçbir mahrukat teslim olunmıyacaktır.

Madeni yağ kıtlığı

Müstakil Çin eyaletlerinde petrol ve müstakları kıtlığı oldukça vahim bir hal almış bulunmaktadır. Amerika ve Hollanda Hindistanından petrol ithalâtı Japonların ablukası yüzünden güçleşmiştir. Bundan dolayı, petrol yerine nebatî yağların tasfiye edilerek kullanılması için büyük mikyasta tedbirler alınmıştır. Soya fasulyesi, kâfur ve cam yağlarından mayi mahrukat elde etmek üzere birkaç yeni fabrika tesis edilmiştir.

29.9.1941 tarihinden itibaren Çin'in başlıca şehirlerinde benzin satışı vesika usulüne tâbi tutulmuş, aynı zamanda benzin sarfiyatı tahdid edilmiştir.

Bu tedbirin sebebi, petrol gemilerinin azlığı ve benzin ithalâtının ihtiyacı kâfi gelmemesidir.

DANİMARKA:

Mahrukat ve demir sanayii

Hükümetçe 1942 yılı turb endüstrisinin teşvik ve tevsii için 10 milyon krunluk bir kredi açılmıştır. 1942 ilkbaharında is-

tihsale başlanacak olan turb sanayicilerinden 3000 e yakın kredi isteği hükümet dairelerince alınmıştır.

Aynı zamanda demir istihsalâtını artırmak maksadiyle Kopenhag demir ve çelik fabrikalarının sermayesinin 1,93 milyon kurondan 2,41 milyon kurona çıkarılması kararlaştırılmıştır.

Petrol aramalarına yeniden başlandı

Filipin adaları hükümeti petrol aramalarına ciddî bir şekilde yeniden girişilmesini kararlaştırmış ve bu iş için mühim bir yekûn tahsis etmiştir. Birkaç sene evvel yapılan sondajlar, müsbet neticeler vermemişti. Maamafih, Uzak Şarkta siyasi buhran ve Japonya ile harp ihtimalleri nazan itibara alınarak Amerika B. D.-inden petrol ithalâtının güçleşeceği beklendiğinden hükümet, jeolojik araştırmalara hız verilmesini karar altına almıştır.

Bu maksatla Amerika B. D.-inden kâfi miktarda sondaj makina ve malzemesi ithal edilmiş ve memleketin birkaç eyaletinde sondaj işlerine hükümetçe istismarı işine de girişilmiştir.

FRANSA:

Şimal Afrikasında demir sanayii

«Temps» gazetesinin bir haberine göre, Kasablanka şehrinde ilk yüksek fırın işletilmeğe başlamıştır. Bu izabehane, Afrika şimalinde ilk demir fabrikası olup, Fransız müstemleke makamlarının teşebbüs ve teşviki ile meydana getirilmiş ve bu sömürgelerin endüstrileştirilmesi istikametine atılan ilk adımı teşkil etmektedir.

HİNDİ - ÇİNİ:

Madenciik vaziyeti

Hindi - Çini'nin Japonlar tarafından işgali üzerine memleketin demir, manganez, boksit ve diğer maden yataklarından istifade maksadiyle Maden Arama Enstitüsü tesis edilmiştir.

Şimdiye kadar Fransız jeologları tarafından yapılan istikşaf işleri antrasit, çinko ve kalay zuhuratına münhasır kalmıştı. Hindi - Çininin maden kömürü ihtiyatı 20 milyar ton tahmin olunmakta ve başlıca zuhurat Quang-Yen eyaletinde bulunmaktadır. 1939 senesi taşkömür istihsalâtı 2,6 milyon tonu tutmuştur.

Memleketin demir cevheri yatakları Ke-bao ve Longhet mntakalarında olup % 50-60 tenörlü cevherden ibarettir. 1939 senesinde buralarda 200.000 tona yakın demir cevheri istihsal olunmuştur. Tonking eyaletindeki gümüşlü çinko yatakları 1923 senesindenberi işletilmekte olup Quang-Yen izabehanelerinde eritilmektedir. 1940 yılında 6.200 ton çinko elde edilmiştir.

Tonkingin şimalinde ve Laos mntakasında mühim kalay zuhuratı mevcuttur. Açık işletme usulü ile çıkarılan kalay cevheri 1940 senesinde 1.500 ton kalay ve 300 ton volfram vermiştir. Hindi - Çininin muhtelif mntakalarında alüvyal altın yatakları vardır. Bu yataklar iptidaî bir şekilde işletilmektedir. 1939 yılında 251 kg. altın ve 174 kg. gümüş istihsal olunmuştur.

Bundan maada memleketin Annam eyaletinde krom cevheri, manganez ve Tonking civarında antimuan ve boksit zuhuratı keşfolunmuştur. Aynı zamanda kıymetli taşlar ile fosfat yataklarına isabet edilmiştir.

1939 yılında 43.624 ü kömür madenlerinde olmak üzere 54.529 işçi ve teknisyen

madencilikte işgal edilmiştir. Bunlardan ancak 463 ü Avrupalıları teşkil etmiştir.

HİNDİSTAN:

Demir ve çelik sarfiyatının tahdidi

Hindistanda kurulan devlet tevzi murakabe heyeti demir ve çeliğin bazı nevelerinin hususî müesseselere satılmasını men'etmiş ve millî müdafaa emrinde alıkoymuştur. Bilhasa inşaat demir ve çeliğinin hususî eşhas ve şirketler tarafından kullanılması yasak edilmiştir. Kalküta Çelik korporasyonu senevî ihtiyacının ancak %10 unu alabilmiştir. Demir ve çelik emtia toptancılarına tevzi olunan miktar da normalin % 20 sini aşmamaktadır.

Aynı zamanda makina ve endüstri tesisatının ithalâtı sıkı bir kontrole tâbi tutulmaktadır. Bu tedbire sebep olarak memleketin döviz sarfiyatının tahdidi lüzumu ileri sürülmektedir.

İNGİLTERE:

Kömür satışı vesikaya tâbi

Önümüzdeki senelerde bir kömür büranına mahal vermemek maksadiyle İngiltere hükümeti taşkömür satışını vesika usulü ile tahdit etmeğe karar vermiş ve bu da 1 temmuz 1941 tarihinden itibaren meriyet mevkiine konmuştur.

Endüstri hariç, diğer bütün müstehlikler -her ev başına - ayda bir, ton taşkömür satın alabileceklerdir. Bu suretle 1942 kış mevsimi için 38 milyon ton taşkömür ihtiyat olarak depo edilebilecektir.

İRAK:

Yeni bir tasfiyehane tesisi

Bağdad'tan alman son bir habere göre, Irak hükümeti ile bir Amerikan firması arasında Irakta yeni bir petrol tasfiyehanesinin tesisi hakkındaki müzakereler sona ermek üzeredir.

Mevzuubahs tasfiyehane Irakın dahilî ihtiyacını temin edebilecek bir kapasiteye malik olacaktır. Halihazırda bu tasfiyehanenin plânı ve teferruatı proje olunmaktadır.

İSPANYA:

Taşkömür ve demir sanayii

Temmuz ayında 815.828 tonu bulan taşkömür ve lignit istihsalâtı ağustosta cüz'î bir tezeyütle 821.207 tonu tutmuştur. Bu miktardan 656.257 tonu taşkömür, 68.779 tonu lignit ve 96.171 tonu ise antrasittir. 1941 senesinin ilk 8 ayında 493.169 ton kok ve 272.125 ton briket istihsal edilmiştir.

Demir ve çelik sanayiinde yeni bir gerileme dikkate sayandır. 1940 yılının ilk 8 ayında 383.740 ton ham demir istihsalâtına mukabil 1941 senesinin aynı devresinde 355.967 ton yani 27,773 ton noksan istihsal edilmiştir. İlk 8 aylık ham çelik istihsalâtındaki tenakus 65.997 tondur. 1940 yılının ikincikânun - ağustos ayları zarfında 523.825 ton ham çelik elde edilmişken 1941 yılının aynı devresindeki istihsalâtı 457.828 tondur. İstihsal tenakusunun asıl sebebi kâfi miktarda kokun bulunmamasıdır.

Demir ve çelik istihsalâtının artırılması maksadile Bübao civarındaki Sestao'da yeni bir yüksek fırın tesis edilmiş ve işletilmeğe başlamıştır. Yüksek fırının senevî kapasitesi 150.000 tondur.

Cıva istihsal ve satışının kontrolü

Maliye Nezaretinin 3. 10. 41 tarihli bir emri üzerine İspanya cıva madenlerinin is-

tihsal, istihlak, sevkiyat ve alışverişleri bundan böyle devletçe"işletilen El Maden cıva mâdenleri nezdinde temerküz edilmiş ve ancak bu maden idaresinin muvafakati ile yapılmalıdır. Memleket dahilinde işletilen bütün cıva madenleri her ayın 10 una kadar geçen aya ait istihsal ile imraratı ve işletme plânları hakkında Eİ Maden müessesesine rapor vermekle mükelleftir.

Memleket dahili ve ihracat fiyatları bundan böyle El Maden idaresi tarafından tan-, zim ve tesbit olunacaktır.

Altın madenlerinin devletleştirilmesi

İspanya nazırlar heyetinin ittihaz ettiği son bir karara göre Almeria eyaletindeki metruk altın madenleri satın alınarak hükümetçe işletilecektir. Aynı zamanda hususî sermayedarlarca işletilemeyen altın madenleri de hükümetçe satın alınarak modern esaslara göre istismar olunacaktır.

İSVEC:

Demir istihsalâtı

Son senelerde İsveç'in yıllık demir ve çelik istihsalâtı 850,000 metrik tonu, tutmaktadır. istihsal kapasitesinin 900.000 ilâ 1.000.000 ton arasında olduğu tahmin olunmakta ise de kömür ikdam yüzünden fabrika ve izabehaneler tam kapasite ile çalışamamaktadırlar.

Bakır zuhurunun keşfi

Vâsterbottens Lan civarında mühim bakır' zuhuratı keşfolunmuştur. Bu zuhurun esaslı tetkiki ve rezervlerinin tesbiti son-daj vasıtasile yapılmaktadır.

Jeolojik komitenin teklifi üzerine bütün meöilekette bakır aramaları için mühim bir tahsisat kabul edilmiştir.

İSVİÇRE:

Madencilik hükümetçe kontrolü

İsviçre millî müdafâa endüstrisi ve iş

daireleri nezdinde maden işletmelerinin hükümetçe kontrolü maksadile madenler müdürlüğü ihdas olunmuştur.

İsviçre konfederasyonunun 28. 10. 41 tarihli bir kararına göre memleket dahilindeki bütün maden ocakları İktisat Nazırlığına devredilmiştir. İktisadî bakımdan noksan işletilen madenler İktisat Nezâretinin arzusu üzerine mecburî olarak başka işletmelere nakledilebilecek veya bu gibi madenlere hükümetçe; idare heyetleri tayin olunacaktır.

İTALYA:

Mahrukat meselen

İtalyanın senevi taşkömür sarfiyasını 15 milyon tondur. Bu miktardan takriben 12 milyon tonu kara yolu ile Almanyadan ithal olunur, mütebakisi yerli kömür madenlerinden temin edilir. Istrien ve Sardinien madenlerindeki istihsalât 1939 da 3.120.000 tutmuştur. Bundan maada Aosta vadisinde antrasit istihsal olunursa da yalnız mahallî ihtiyacı temine kâfi gelmektedir.

Memleketin merkezi ve cenubi mıntakalarında bulunan lignit yataklarından istifade maksadiyle devlet tarafından Azienda Lignite Italiana tesis edilmiştir. Maa-fatih İtalyan lignitinin kalırice zayıf olması ve uzun mesafelere nakliyata iktisaden elverişli olmadığından lignit istihsalâtı fazla inkişaf etmemiştir. Son zamanlarda senevî 2,5 milyon ton lignit elde edilmektedir. Bundan dolayı bu lignit yataklarından sunî petrol, gübre, yan kok gibi madenlerin imâli düşünülmektedir. Başlıca lignit madeni Voldarnoda istihsal olunan lignit briket şeklinde teshin için kullanılmaktadır.

Nisbî mâhrukat kıtlığı geçiren İtalyada taşkömür satışı vesika usulüne tabi tutul-

muş ye normal sarfiyatın % 60-70 ine indirilmiştir.

JAPONYA:

Demir endüstrisinin tevsii

Nişi-Nişi Şimbun gazetesinin bir habesine göre Japonya İktisat nazırının bir eniri üzerine mevcut yüksek fırınların faaliyetine hız verilerek, Amagasaki'de bir Vanışi'de 6 ve Nakayma'da bir yüksek fırın tesis edilmiş ve işletilmeye başlanmıştır. Japon Çelik boru fabrikalarında bazı ıslâhat yapılmıştır. Endüstri nazırlığı demir istihsalâtının tevsii için ayrıca bir plân hazırlamıştır. Bu programda iptidaî madde, işçi ve münakalât işlerinin ıslâhı da nazarı itibara alınmıştır.

Şimalî Çin'in Tayeh ve Lungiyen ile Kore madenlerinden demir cevheri ithalâtını teşvik ederek Amerika B. D. inden ithal edilemeyen hurda demir kıtlığının bu suretle önüne geçilecektir. Aynı zamanda Sahalın kömürünün ithalâtına hız verilmesi için bazı tedbirler alınmış bulunmaktadır,

Nikel sarfiyatının tahdidi

Kanada ile Norveçten nikel ithalâtının sekteye uğraması karşısında, millî müdafaa ihtiyaçlarını temin maksadiyle Japonya hükümeti sivil endüstride nikel sarfiyatını tahdit etmek mecburiyetinde kalmıştır. Şimdiye kadar dahilî piyasaya imrar olunan eşya imalinde nikelin kullanılması yasak edilmişken, son zamanlarda ihracat mallarında da nikel halitalarının kullanılması azaltılmıştır.

KANADA:

Taşkömür vaziyeti

Cape Breton taşkömür madenlerinde amele grevi yüzünden Kanadanın madeni

mahrukat istihsalâtı normalden 770,000 ton bir tenakus kaydetmiştir. Gemi tonajının noksanlığından dolayı İngiltereden ithal edilen taskömür ve antrasit miktarı nisan - ağustos aylarında 1940 senesine nazaran 210.000 ton bir azalış göstermiştir. Ağustos nihayetinden itibaren, bazı hususî kömür cinsleri hariç olmak üzere, İngiltereden taskömür ithalâtı durdurulmuştur. Bundan dolayı Kanada mahrukat ihtiyacının bir kısmını Amerika B. D. inden ithal etmek mecburiyetinde kalmıştır. -

Kanadanın taskömür istihsalâtı 1941 yılının ilk 8 ayında 8.137.000 tonu bulmuştur. Maamafih, bu miktar dahilî ihtiyacın ancak yansını temine kâfi gelmektedir.

MACARİSTAN:

Benzin tasarrufu cihazı

Benzinle çalışan motorlerde benzin sarfiyatını azaltmak uğrunda yapılan muhtelif tecrübeler neticesinde Karezagta bir mühendis tarafından yeni bir âlet keşfolunmuştur. Bu cihaz motörlerin karbüratörlerine konulduğu takdirde makinaların benzin sarfiyatı % 40 nisbetinde azaldığı tecrübe ile tesbit olunmuştur. Mevzuubahs cihazdan otomobillerde, kamyon ve otobüslerde kullanılması sayesinde benzin tasarrufu husule gelmektedir.

MEKSİKA:

Demir zuhuratının millileştirilmesi

Meksika hükümetinin eylül 1941 tarihli bir kararına göre memleketin demir cevheri yatakları millî emlak olarak ilân edilmiştir. Bundan dolayı Michoacan'nın Hacinada mıntakasında «Las Truchas» adı ile meşhur demir yataklarının U. S. Steel korporasyonuna verilen imtiyazı feshedilmiş ve bu zuhurat, millî ihtiyat olarak hükümet emrine alınmıştır.

Büyük Okyanus sahilinden yakın bir mesafede bulunan Las Trüchas demir zuhuratı birkaç yüz milyon ton yüksek tenörlü demir cevheri rezervine malik olup Ario de Rosalesten Coyüca de Catalan'a kadar uzanan maden kömürü zuhuratına çok yakındır. Binaenaleyh, istikbalde burada bir demir endüstri merkezinin tesisi derpiş olunmaktadır.

ROMANYA:

Demir endüstiri

İsveç matbuatına göre Romanya demir endüstirisi son zamanlarda alınanların kontrolü altında çalışmaktadır. Mevcut sekiz yüksek fırından ancak dördü faaliyette olup bunlardan ikisi Recitza ve diğer ikisi de Hudorra'da kâindir. Alman mütehassısları endüstrinin yeni ve modern esaslar üzerine teşkilâtlandırılması ve yerli cevherden azamî istifade tebdirlerini almış bulunmaktadırlar.

Demir istihsalâtının artırılması için beheri 30.000 ton kapasiteli beş adet Krupp fırının inşası düşünülmektedir.

Kok yerine tabîî gaz

Memlekette baş gösteren kok kıtlığı yüzünden son zamanlarda yüksek fırınlarında kok yerine tabîî gaz kullanılması meselesi demir endüstirisi alâkadarlarını düşündürmüştür. 1939 ve 1940 senelerinde bu hususta yapılan tecrübeler neticesinde tabîî gaz şirketi «Sonametan» tarafından bir usul keşfedilmiş ve kok yerine metan gazının kullanılmasına imkân bulunmuştur. Bu usulün tatbiki için yeni sistem yüksek fırınlar inşası kararlaştırılmıştır.

. Yeni keşfolunan usul neticesinde Romanya endüstrisinin kok ithalâtından serbest olarak çalışacağı ümit edilmektedir.

SOVYET RUSYA:

Ukraynanın taşkömür ve demir zenginliği

Sovyet Rusyanın Avrupa" kısmındaki taşkömür rezervi 75 milyar ton iken lignit ihtiyatı 6 milyar ton tahmin edilmektedir. Taşkömür yataklarından en mühimi, Azak denizinin takriben 300 km, şimalinde Donez kömür havzası olup 65 milyar tonluk bir rezerve maliktir. Donez havzasının uzunluğu aşağı yukarı 300 km. ve genişliği de 70 km. dir, yani 21.000 km.² bir sahayı kaplar. Mevzuubahs havzanın 1938 senesi istihsalâtı 78 milyon tonu bulmuş ve memleket kömür ihtiyacının üçte ikisini temin etmiştir. Muhtelif cins kömürler arasında kok imaline elverişli neviden mebzul miktarda istihsal olunur. Kömürün harurî kuvveti 8.000 ilâ 8.400 kalori radde-sindedir.

Krivoy Rog demir yataklarının demir cevheri rezervi 22,5 milyar ton tahmin olunmaktadır. Buradaki ocaklarda 1939 senesinde takriben 19 milyon ton demir cevheri istihsal olunmuştur.

Her iki zuhur harb yüzünden tahliye edilmiş ve halihazırda işletilmemektedir.

Kırım'ın maden yatakları

Kırım yarımadasının Kerç civarı oldukça mühim demir cevheri yataklarına maliktir. Bu zuhurun cevher rezervi 3,5 milyar ton olarak tahmin edilmektedir. Buradan istihsal olunan demir cevheri Mariupol ve Taganrog izabehanelerinde işlenir. Yüksek fırınlardan çıkan Thomas çürufu ziraatta gübre olarak kullanılır.

Bundan maada Kırım yarımadası manganez cevheri yatakları ile son zamanlarda keşfolunan petrol kaynaklarını ihtiva etmektedir. Başlıca manganez madenleri Kerç mintakasındadır.